

Aprobat în ședința Guvernului din _____2026

Decizia protocolară nr. _____/2026

AVIZ

asupra proiectului de lege pentru modificarea Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 (inițiativa legislativă nr. 370 din 25 noiembrie 2025)

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 370 din 25 noiembrie 2025) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Proiectul de lege are drept obiectiv modificarea art. 76 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, care vizează componența Consiliului Audiovizualului.

Principalele modificări se referă la:

- modificarea componenței numerice a Consiliului Audiovizualului prin micșorarea cotei membrilor desemnați de către entitățile politice exponente ale guvernării (patru din nouă), în favoarea reprezentării majoritare a membrilor desemnați de societatea civilă (cinci din nouă);
- crearea comisiei pentru selectarea candidaților propuși de organizațiile societății civile, care va fi formată din câte un reprezentant al fiecărei fracțiuni parlamentare, pentru asigurarea reprezentării opoziției în procesul decizional;
- modificarea duratei mandatului primilor membri propuși de către Parlament, Guvern și Președintele Republicii Moldova;
- încetarea mandatului tuturor membrilor Consiliului Audiovizualului la data intrării în vigoare a legii.

Cu referire la propunerea de modificare a componenței numerice a membrilor Consiliului Audiovizualului de la șapte la nouă, menționăm că aceasta impune o prezentare detaliată a impactului financiar. În acest sens, precizăm că, potrivit art. 30 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să includă analiza impactului de reglementare, elaborată în conformitate cu modelul prevăzut în anexa nr. 1. Totodată, subpct. 4.2 din aceeași anexă stabilește că această analiză trebuie să descrie costurile estimative și efectele asupra bugetelor publice.

Potrivit prevederilor art. 81 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, finanțarea Consiliului se efectuează din bugetul

de stat, în limitele alocațiilor aprobate prin legea bugetară anuală, precum și din veniturile colectate, care provin din donații, din sponsorizări și din alte surse legale.

E de menționat că, în prezent, Consiliul este finanțat integral din bugetul de stat și nu dispune de venituri colectate. Mai mult decât atât, ținând cont de faptul că Consiliul este o autoritate publică bugetară, aceasta nu poate beneficia de subvenții din bugetul de stat.

În același timp, propunerea de majorare de la șapte la nouă a numărului membrilor desemnați va genera cheltuieli suplimentare, care nu au fost cuantificate, dar nici sursele de finanțare nu au fost identificate. Drept urmare, în lipsa costurilor estimative și a surselor de acoperire, modificările propuse contravin principiilor sustenabilității bugetare și predictibilității finanțării autorităților publice autonome.

Încetarea simultană a mandatelor tuturor membrilor Consiliului va genera blocaje financiare și administrative temporare și riscul imposibilității adoptării deciziilor esențiale pentru piața media, respectiv, se va afecta nemijlocit stabilitatea financiară și operațională a autorității.

În partea ce ține de cadrul juridic care reglementează activitatea Consiliului Audiovizualului, care are misiunea de a contribui la dezvoltarea serviciilor media audiovizuale în conformitate cu principiile comunicării audiovizuale prevăzute de Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, de norme, standardele și cele mai bune practici internaționale în domeniu, menționăm următoarele.

În ceea ce privește norma care prevede încetarea, la data intrării în vigoare a legii, a mandatului membrilor în exercițiu ai Consiliului Audiovizualului, prevăzută la art. II alin. (2), precizăm că, la nivelul Consiliului Europei, au fost elaborate mai multe instrumente/recomandări care acoperă domeniul audiovizualului și mass-media;

Relevantă în acest sens, este Recomandarea nr. R (96) 10 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind garantarea independenței audiovizualului public, care statuează că membrii organelor de supraveghere a instituțiilor publice de radiodifuziune nu vor putea fi revocați, suspendați sau înlocuiți în timpul exercitării mandatului lor de către o oricare persoană sau organ altul decât cel care l-a numit, în afară de cazurile în care organul de supraveghere va fi incapabil sau împiedicat să-și exercite funcțiile.

Recomandarea Rec (2000) 23 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind independența și funcțiile autorităților de reglementare în sectorul audiovizual, ca instrument ce stabilește o serie de standarde în domeniu, precizează că „este important ca statul să asigure o independență reală autorităților de reglementare a sectorului radiodifuziunii și măsuri care să permită acestor autorități să-și îndeplinească misiunile în mod efectiv și eficient”. În anexa la Recomandarea citată se prevede că „[...] ar trebui definite reguli precise în ceea ce privește posibilitatea revocării membrilor autorității de reglementare, în așa fel

încât să se evite ca revocarea să poată fi utilizată ca mijloc de presiune politică. În mod special, revocarea n-ar trebui să fie posibilă decât în cazul nerespectării regulilor cu privire la incompatibilitate sau în cazul incapacităţii de a-şi exercita funcţiile constatate în mod corespunzător, fără a afecta posibilitatea ca persoana respectivă să poată face apel la instanţele judecătoreşti împotriva revocării sale. Pe de altă parte, revocarea ca urmare a unui delict legat sau nu de exercitarea funcţiei n-ar trebui să fie posibilă decât în cazuri grave, definite clar de lege, sub rezerva unei decizii definitive a instanţei judecătoreşti”.

Potrivit art. 77 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, vacanţa funcţiei de membru al Consiliului Audiovizualului poate interveni în caz de: expirare a mandatului; demisie; condamnare prin hotărâre judecătorească definitivă; pierdere a cetăţeniei Republicii Moldova; imposibilitate a exercitării funcţiei pentru o perioadă mai mare de patru luni, în mod neîntrerupt, stabilită prin acte doveditoare; absenţe nemotivate de la cel puţin şapte şedinţe consecutive; incompatibilitate cu funcţia de membru al Consiliului Audiovizualului, în conformitate cu prevederile art. 78; instituire a unei măsuri de ocrotire judiciară prin hotărâre judecătorească definitivă şi deces.

În temeiul art. 77 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 şi, respectiv, al Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcţii de demnitate publică, membrii Consiliului Audiovizualului exercită funcţii de demnitate publică.

Potrivit art. 22 alin. (3) din Legea nr. 199/2010, în cazul demnitarului numit, încetarea înainte de termen a mandatului are loc prin revocarea sau, după caz, eliberarea din funcţie a demnitarului în temeiul actului administrativ al autorităţii care l-a numit în funcţie.

În conformitate cu art. 76 alin. (9), propus de către autor în proiectul de lege, „Reînnoirea componenţei Consiliului Audiovizualului se efectuează eşalonat. La expirarea mandatelor, noii membri ai Consiliului Audiovizualului sunt desemnaţi în ordinea prevăzută pentru entităţile specificate la alin. (3)”, menţionam că, având în vedere dispoziţiile finale şi tranzitorii ale proiectului de lege, eşalonarea ar însemna că mandatele membrilor Consiliului nu se termină simultan, numirile noi urmând a se face treptat, în ordinea prevăzută în proiectul de lege.

Art. II alin. (3) dispune că, „prin derogare de la prevederile art. 76 alin. (7) din prezenta lege, în vederea aplicării prevederilor alin. (9) din acelaşi articol, durata mandatului primilor cinci membri propuşi, conform noilor prevederi, de către entităţile menţionate la art. 76 alin. (3) lit. a), b) şi c) va constitui: a) pentru membrii propuşi de Parlament – doi ani; b) pentru membrul propus de Guvern – trei ani; c) pentru membrul propus de Preşedintele Republicii Moldova – patru ani”.

Deşi art. 76 alin. (9) din proiect prevede reînnoirea componenţei Consiliului Audiovizualului în mod eşalonat, acesta nu prevede un mecanism clar şi

permanent a „mandatelor eşalonate” ale membrilor Consiliului Audiovizualului, în contextul în care alin. (3) din art. II reprezintă o normă derogatorie şi tranzitorie.

Intenţia autorului de a modifica durata mandatului primilor membri propuşi de către Parlament, Guvern şi Preşedintele Republicii Moldova, la data intrării în vigoare a acestei legi (data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova) contravine art. 76 alin. (7) şi art. 77 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

Potrivit actualului art. 76 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, membrii Consiliului Audiovizualului sunt desemnaţi pentru un mandat de şase ani. Conform prevederilor art. 77 alin. (2) din Cod, pe durata mandatului, membrii Consiliului Audiovizualului sunt inamovibili. Inamovibilitatea membrilor autorităţilor de reglementare independente înseamnă că un membru numit pentru un mandat fix nu poate fi revocat sau schimbat înainte de expirarea mandatului decât în cazurile expres prevăzute de lege. Principiul inamovibilităţii blochează orice intervenţie asupra mandatelor membrilor aflaţi în funcţie.

Această prevedere vine să protejeze membrii autorităţii de reglementare de influenţe şi presiuni exterioare, inclusiv din sfera politicului. Siguranţa mandatului şi inamovibilitatea sunt elemente necesare pentru ca membrii Consiliului Audiovizualului să-şi poată îndeplini misiunile fără să fie controlaţi sau presaţi de entitatea sau entităţile care i-a numit.

Cu titlu general, amintim că ultimele modificări ale Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 au fost operate prin Legea nr. 221/2025, în vigoare din 21 august 2025. Adoptarea Legii nr. 221/2025 pentru modificarea Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 reprezintă voinţa majorităţii deputaţilor exprimată în plenul Parlamentului, iar modificarea acesteia într-un termen mai mic de 6 luni de la intrarea în vigoare a legii, ar fi contrară art. 64 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, conform căruia „proponerile privind modificarea unui act normativ nu se prezintă, de regulă, mai devreme de 6 luni de la data intrării în vigoare a actului respectiv”.

În contextul celor expuse, Guvernul nu susţine proiectul de lege înaintat cu titlu de iniţiativă legislativă.